

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

w sprawie **A. B.**

oskarżonego z art. 197 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 6 marca 2018 r.,

skargi prokuratora

na wyroku Sądu Okręgowego w J.

z dnia 31 października 2017 r., uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w K.,

z dnia 24 kwietnia 2017 r.,

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił:

1. oddalić skargę;

**2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć Skarb
Państwa.**

UZASADNIENIE

A. B. został oskarżony o to, że:

„w dniu 20 lipca 2015 r. w S., doprowadził przemocą J. W. wbrew jej woli do obcowania płciowego, w ten sposób, że swoją lewą ręką trzymał pokrzywdzoną za oba nadgarstki, a prawą ręką ściągnął jej spodenki i majtki, po czym odbył stosunek płciowy”,

tj. o czyn z art. 197 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2017 r. uznał A. B. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to wymierzył mu karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od wyroku złożył obrońca oskarżonego i zarzucił:

„-rażący błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na zasadniczo chybnym uznaniu, iż zebrane w sprawie dowody w sposób jednoznaczny potwierdzają, iż oskarżony dopuścił się przypisywanego mu aktem oskarżenia czynu w sytuacji, gdy w rzeczywistości całokształt dowodów zebranych w sprawie nie daje podstawy do takiego stwierdzenia, szczególnie wobec licznych istotnych wątpliwości jawiących się na tle faktycznego zachowania i postępowania pokrzywdzonej (korespondencja sms, przeszłość z pogranicza prostytucji, wielość długów),

- obrazę przepisów prawa procesowego art. 2 § 2 k.p.k., 4 k.p.k., 5 § 2 k.p.k., 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., poprzez czynienie przez Sąd I instancji istotnych dowolnych ustaleń faktycznych, które nadto podlegały jednostronnie korzystnej dla pokrzywdzonej z naruszeniem zasady obiektywizmu, a zatem jednocześnie z naruszeniem zasady interpretowania wątpliwości jedynie na korzyść oskarżonego, a przy tym w sposób nieuprawniony, gdyż wykraczający istotnie i niedopuszczalnie ponad okoliczności ujawnione w toku rozprawy,

- obrazę przepisów prawa procesowego art. 170 k.p.k. w zw. z art. 336 k.p.k. i art. 4 k.p.k. polegającą na bezpodstawnym oddaleniu wniosków oskarżonego zmierzających wprost do realizowania linii obrony polegającej na wykazaniu prawdziwej osobowości pokrzywdzonej o cechach zdeklarowanego zdemoralizowania, pełni nadaktywności seksualnej i chłodnej kalkulacji, w zwłaszcza świadomie skrywanych w przedmiotowej sprawie inklinacji do konfabulacji, a przez to do wykazania jej niewiarygodności jako cechy kluczowej dla oceny dowodu z jej zeznań o cechach pomówienia w sprawie przez uniemożliwienie w ten sposób uzyskania do akt sprawy dowodu z opinii biegłej z zakresu psychologii występującej w postępowaniu karnym Prokuratury Rejonowej w C. z 2015r. tj. z znaczącym zbiegu czasowym z przedmiotową sprawą, z zeznania ważkiego świadka o osobie pokrzywdzonej i jej inklinacjach – Pani A.S”.

W konkluzji, autor apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Jednocześnie obrońca złożył wnioski o dopuszczenie dowodów z załączonych do apelacji dokumentów.

Sąd Okręgowy w J. wyrokiem z dnia 31 października 2017 r., chylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Skargę od wyroku Sądu Okręgowego wniósł Prokurator Rejonowy, który na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. zaskarżył powyższy wyrok w całości, zarzucając: „naruszenie art. 437 § 2 *in fine* k.p.k. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i błędne uznanie, iż zachodzą podstawy do ponowienia przewodu sądowego w całości, albowiem należy zasięgnąć opinii trzech biegłych z zakresu trzech różnych specjalności oraz przeprowadzić dowód z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Prokuratury Rejonowej w C. o sygn. akt 3 Ds. .../15, w sytuacji gdy stwierdzone przez Sąd uchybienia nie wymagają przeprowadzenia przewodu sądowego na nowo w całości, a wskazują wyłącznie na konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego, a nadto nie zachodzą okoliczności formalne statutowane art. 454 k.p.k., które uniemożliwiałyby wydanie wyroku reformatoryjnego”.

W konkluzji, prokurator wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga Prokuratora Rejonowego jest niezasadna.

W myśl art. 539a § 3 k.p.k. skarga od wyroku sądu odwoławczego uchylającego wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. W powołanym przepisie art. 539a § 3 k.p.k. niewątpliwie mowa zatem o art. 437 § 2 k.p.k., który obecnie stanowi, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W realiach przedmiotowej sprawy powodem orzeczenia Sądu *ad quem* o charakterze kasatoryjnym była konieczność przeprowadzenia dalszej weryfikacji zeznań pokrzywdzonej poprzedzonej pogłębioną obserwacją i diagnostyką psychologiczną, wynikającą również z analizy materiałów postępowania Prokuratury Rejonowej w C. oraz dowodów w postaci: opinii biegłego psychologa dotyczącej pokrzywdzonej, dokumentów z akt sprawy 3 Ds. .../15 Prokuratury Rejonowej w C., opinii uzupełniającej biegłego lekarza bądź opinii lekarza medycyny sądowej oraz opinii z zakresu biologii. Te właśnie luki, według analizy sprawy przeprowadzonej przez Sąd Okręgowy, doprowadziły do przedwczesnego skazania A. B. za czyn przypisany mu w akcie oskarżenia.

W tej sytuacji należy uznać, że treść zaskarżonego orzeczenia wynikała z konieczności przeprowadzenia kluczowych dowodów, stanowiących trzon postępowania prowadzonego przeciwko A. B. Charakter uchybień Sądu pierwszej instancji wskazywał, że w postępowaniu ponownym nie tylko koniecznym będzie przeprowadzenie przewodu sądowego na nowo, ale i znaczne jego poszerzenie, m.in. o opinie biegłych, co może implikować konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności dowodowych, w tym ponownego przesłuchania pokrzywdzonej, co dostrzegł i wyartykułował Sąd odwoławczy, a co pominął skarżący.

Zdaniem zatem Sądu Najwyższego orzekającego w niniejszym składzie, obszerność i decydujący charakter podlegających uzyskaniu dowodów, uzasadniał wydanie zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów należało orzec jak w postanowieniu.